

Minicursus trendwatchen voor leraren

'Houd die lerarenbril op je neus!'

Wie jonge mensen opleidt voor de toekomst, moet wel een beeld hebben hoe de wereld van morgen eruitziet. Maar hoe krijg je als drukbezette leraar zicht op de belangrijkste trends en ontwikkelingen in de samenleving?

Erno Mijland

We vroegen het trendwatcher Adjiedj Bakas. Bakas is op maandag 20 april de keynote-spreker tijdens het Didactiek en ICT Congres in de De Reehorst in Ede. Adjiedj Bakas beschrijft en bespreekt de toekomst even zwart-wit als kleurrijk, even serieus als ironisch. Zijn denkbeelden over de toekomst van

Nederland, Europa en de wereld vinden gretig aftrek. Hij schrijft columns en essays, is een graag geziene gast in de media en heeft een aantal boeken op zijn naam staan over trends in Nederland en de rest van de wereld. Daarbij werkte hij onder anderen samen met collega Rob Creemers, die te gast was bij eerdere edities van het Didactiek en ICT Congres en met Coen Free, directeur van de School van de Toekomst. Onderstaande tips van Adjiedj Bakas vormen een minicursus trendwatchen voor leraren.

Adjiedj Bakas: 'Trendwatchen is een kwestie van je ogen en oren openhouden.'

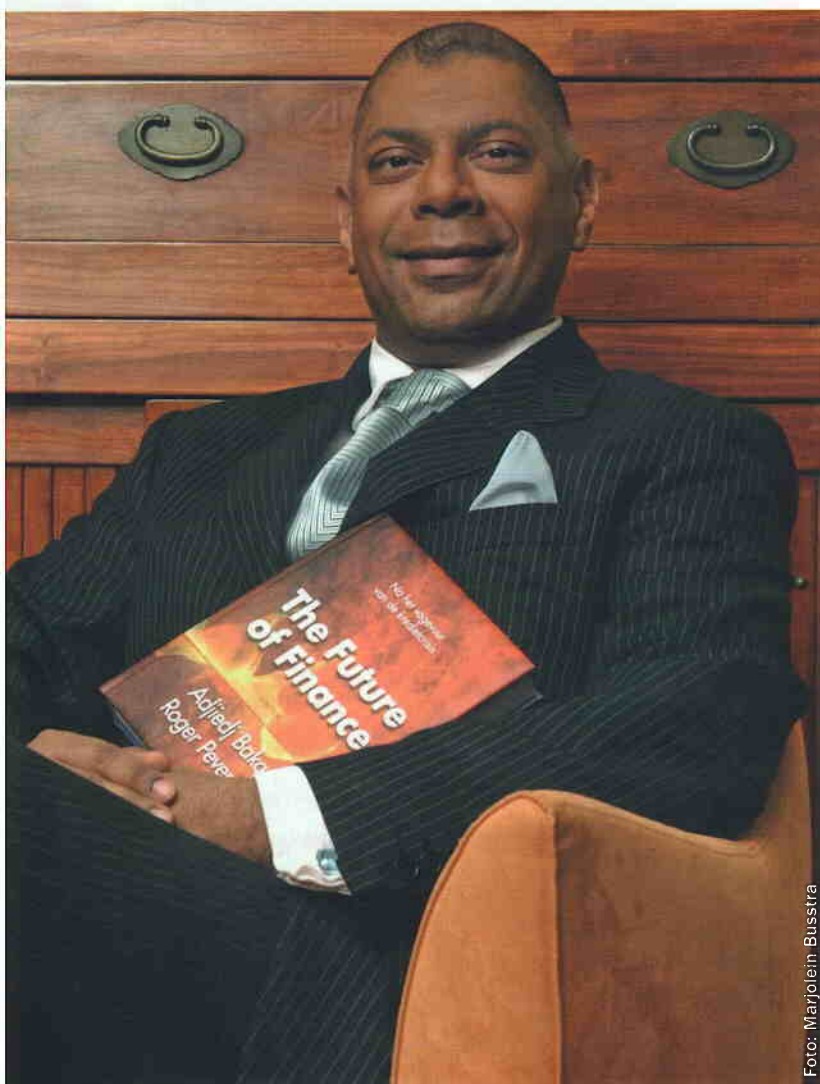

Foto: Marjolein Busstra

TIP 1: KIJK OVER DE GRENZEN VAN JE VAK

'Leraren praten in de lerarenkamer vooral over vervelende leerlingen, hun vakanties en wat ze op hun brood hebben. Het zou goed zijn als het wat vaker over de vakinhoud gaat, en dan bij voorkeur over de ontwikkelingen in verschillende vakgebieden: een leraar economie kan veel leren van een leraar levensbeschouwing en omgekeerd. Als er een specialist naast je zit, laat die kans dan niet schieten.'

TIP 2: VOLG DE MEDIA

'Trendwatchen is een kwestie van je oren en ogen openhouden voor alles wat er om je heen gebeurt. De grote lijnen ontdek je door veel te lezen, te luisteren en te kijken. Volg de media, scan de krantenkoppen en vertaal wat je leest naar je eigen vak of naar nieuwe thema's die de moeite waard zijn om te behandelen. Een voorbeeld: in achtergrondverhalen over de recente kredietcrisis werd wel duidelijk dat het gedrag van professionals in de financiële sector niet altijd even ethisch is geweest. Daarmee stond het thema ethiek en moraal weer op de kaart. Zo'n thema kun je prima vertalen naar inhoud voor een les of enkele lessen.'

TIP 3: BESTEED HET TRENDWATCHEN UIT

'Natuurlijk, het volgen van de media kost enorm veel tijd. Maar je hoeft niet alles zelf te doen. Misschien ken je wel een gepassioneerde gepensioneerd leraar die het leuk vindt een selectie te maken van artikelen uit kranten en tijdschriften die relevant zijn voor het onderwijs. De knipselmap komt in de lerarenkamer te liggen. Je kunt ook de weblogs volgen van

leraren, onderwijskundigen en vakspecialisten die voor jou de trends oppikken en beschrijven. En je kunt natuurlijk mijn boekjes lezen. Al het voorwerk is al gedaan, je krijgt alle trends op een presenteerblaadje aangereikt.'

TIP 4: BETREK DE LEERLINGEN ERBIJ

'Laat leerlingen via gerichte opdrachten op zoek gaan naar actuele trends. Door ze de resultaten te laten presenteren, breng je nieuwe kennis de school in. Jongeren zijn trendgevoelig. Kijk alleen maar eens naar de nieuwste technologische snufjes op het schoolplein. Leerlingen volgen websites en spelen games. Daar leren ze enorm veel van, zoveel dat ik me wel eens afvraag of ze nog wel 1.040 uur per jaar naar school moeten. Maar dat terzijde. Feit is dat jongeren, leerlingen, een goede bron kunnen zijn voor het herkennen en volgen van trends.'

TIP 5: HOUD DIE LERARENBRIL OP JE NEUS

'Houd buiten werktijd die lerarenbril op je neus. Of je nu op vakantie bent in Frankrijk of in China, in de trein zit, of door de stad fietst... overal waar je komt, kun je ontdekken waar mensen mee bezig zijn en hoe de wereld zich ontwikkelt. Als leraar heb je relatief veel vakantie. Offer eens een paar vrije dagen op om je blik te verbreden door op bezoek te gaan bij bedrijven en organisaties, of door mensen te ontmoeten die met heel andere dingen bezig zijn dan jij. Dat is ontzettend leerzaam. Een bedrijf als Google onderkent dat. Medewerkers krijgen er binnen werktijd de ruimte om buiten de muren van de organisatie te gaan kijken. Open staan voor steeds weer nieuwe ontmoetingen, dat is het geheim van het trendwatchen.' <<

Meer informatie:

www.bakas.nl

Duurzaam ondernemen op de basisschool

Nederland heeft van oudsher een koppositie in de handel. Onderzoek toont aan dat deze Nederlandse handelsgeest langzaam aan het verdwijnen is. Toch lijken de kinderen die betrokken zijn bij het educatieve ondernemersspel Kids in Bizz juist erg fanatiek en betrokken.

Bianca Pannekoek

Door kinderen enthousiast te maken voor het ondernemerschap, kan Nederland wellicht in de toekomst weer behoren tot de landen met een leidende positie op dit terrein. Een ondernemende houding bij kinderen leidt tot het verleggen van grenzen en het creëren van kansen, waardoor hun leven verrijkt wordt. Kids in Bizz is een spel waarbij leerlingen uit groep 7 en 8 kennismaken met de grondbeginselen van het ondernemen en met enkele financiële en economische begrippen. In grote lijnen komt het erop neer dat de leerlingen een eigen bedrijfje runnen, waarbij gewerkt wordt met de in- en verkoop van echte producten en dus ook met echt geld. Doordat de winst van het bedrijf naar een goed doel gaat, gaat het hierbij ook nog eens om duurzaam ondernemen.

LEARNING BY DOING

Kids in Bizz is een initiatief van de stichting Jong Ondernemen. Deze stichting is onafhankelijk en werkt zonder winst oogmerk. De stichting wil kennis aanleren door het concept 'Learning by Doing'. Leerlingen leren onder meer wat ondernemen is, wat

marketing inhoudt en hoe je een product verkoopt. De betekenis en rol van vakken als taal, rekenen en creativiteit worden spelenderwijs aangetoond. Maar zij leren het meest door zelf al deze zaken te ondernemen.

Er wordt tijdens het spelen van het spel ook goed gekeken naar alle verschillende eigenschappen en talenten van de kinderen. Ook leren kinderen als een team samen te werken. De mix van al deze eigenschappen en talenten worden in één bedrijf gestopt, waardoor de kans van slagen groot is. De begeleiding bij dit spel is in handen van de docent en een zogenaamd zakelijk begeleider. De docent bewaakt de didactische kant binnen het project. De zakelijk begeleider is een ondernemer uit het bedrijfsleven. Deze zakelijk begeleider brengt kennis uit het bedrijfsleven in en zal met name tijdens de voorbereiding en het marktonderzoek ondersteuning bieden.

SPELEN OM HET RESULTAAT

Kids in Bizz doorloopt de verschillende fasen van het opstarten van een bedrijf. In vijf dagdelen komen de leerlingen in >>